

מערך שיעור מס' 7: חיפוש מידע באמצעות מנועי חיפוש ואינדקסים

Israel Internet Association (iI-10)
איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

ערכה זו היא תוצר של פעילות קבוצת המשימה Netwise,
איגוד האינטרנט הישראלי. כל הזכויות שמורות.

יזום וניהול הפרוייקט..... נאווה גלעד
קונספט..... נאווה גלעד, גילה גרטל
ייעוץ פדגוגי-דידקטי..... נאווה גלעד
פיתוח הדרכה וכתביבה..... גילה גרטל

תוכן עניינים:

3.....	1	הקדמה.....
3.....	2	מטרות השיעור.....
3.....	3	הכנות מקדימות לשיעור.....
4.....	4	מבנה השיעור.....
5.....	5	תוכן השיעור.....
5.....	5.1	שיחת פתיחה.....
~~65~~	5.2	הצגת נושא הלימוד.....
6.....	5.3	מטרות השיעור.....
~~76~~	5.4	חיפוש מידע במנועי חיפוש - מבוא.....
8.....	5.5	טיפים לחיפוש – הרחבת החיפוש.....
9.....	5.6	צימצום תוצאות החיפוש.....
10.....	5.7	משחק טריוויה.....
11.....	5.8	אינדקסים.....
12.....	6	סיכום השיעור.....
13.....	7	תרגילים לבית.....
13.....	8	התארגנות לקראת השיעור הבא.....

מערך שיעור מס' 7:

חיפוש מידע באמצעות מנועי חיפוש ואינדקסים

1 הקדמה

קיימות מספר שיטות לחיפוש מידע באינטרנט.

- חיפוש מידע באתר מסוים לפי כתובתו.
- חיפוש מידע ממוקד במנועי חיפוש יעודיים.
- חיפוש במנועי חיפוש לפי מילות מפתח.
- חיפוש באמצעות אינדקסים.

את שתי השיטות הראשונות למדנו בשעורים הקודמים. בשיעור נתמקד בחיפוש מידע באמצעות מנועי חיפוש ואינדקסים.

2 מטרת השיעור

- לימוד אסטרטגיות חיפוש מידע באמצעות מנועי חיפוש ואינדקסים.
- הכרת עולם התוכן – לימודים והשכלה.

3 הכנות מקדימות לשיעור

החומרים לשיעור זה נמצאים בספריית הקורס < חומרים > Lesson 7 - Search Info in Search Engine and Index

- א. הדפס את הקובץ trivia.doc כמספר המשתתפים.
- ב. הדפס את הקובץ "כתב החידה".
- ג. הן רשימה של כתובות כל האתרים בהם תבקרו בשיעור (תן כותרת לכל קבוצה אתרים). הוסף לרשימה אתרים רלוונטיים, בהם לא תספיקו לבקר בשיעור. הדפס אותה כמספר המשתתפים בקורס.

4 מבנה השיעור

תוכן	דרך העברה	חומרים	תוצרים	זמן דק'
פתיחת השיעור				
שיחת פתיחה	שיחה			15
הצגת נושא השיעור	פרונטלי	מצגת lesson7.ppt		10
מטרות השיעור		מצגת כנ"ל		2
חיפוש מידע במאגרי מידע ייעודיים				
חיפוש מידע במנועי חיפוש - מבוא	הדגמה + תרגיל	מצגת כנ"ל	3 משרות שמתאימות לי	30
הרחבת תוצאות חיפוש	פרונטלי	מצגת כנ"ל		20
צימצום תוצאות חיפוש	פרונטלי	מצגת כנ"ל		15
הפסקה				
משחק טריוויה	תרגול			30
אינדקסים	פרונטלי	מצגת כנ"ל		30
סיכום	פרונטלי	מצגת כנ"ל		5

5 תוכן השיעור

5.1 שיחת פתיחה

⌚ זמן: 15 דק'

- א. שאל את המשתתפים, אם מישהו נתקל בבעיות במהלך השבוע. הקדש עד 10 דקות לפתרון בעיות. התייחס רק לבעיות כלליות. אם מישהו מעלה בעיה פרטית בקש ממנו שיפנה אליך בזמן ההפסקה.
- ב. המחשב האינטרנט ואני – בקש מהמשתתפים להעלות דברים שיארעו להם במהלך השבוע, בהם הם יכלו להיעזר באינטרנט (אם אין שיתוף פעולה מצד המשתתפים, הצג שאלות מנחות). בחר דוגמא אחת והצג בקצרה, כיצד האינטרנט יכול היה לעזור – היכנס לאתר המתאים, ומצא את המידע המבוקש. שים לב, השתדל לבצע את החיפוש באמצעות אינדקס אתרים או מנוע חיפוש.
- ג. **הצג שקופית מספר 2 – "בשיעורים הקודמים..."** וחזור בקצרה על מה שנלמד בשיעורים הקודמים:
- גילנו שהאינטרנט יכול לשרת אותנו בכל תחומי החיים.
  - הכרנו את המחשב וכיצד לעבוד נכון מול מחשב.
  - למדנו ליצור מסמך מעוצב ומקושט ב Word.
  - למדנו לחפש תמונה באינטרנט ולהוסיף אותה למסמך Word.
  - שלחנו וקיבלנו דואר אלקטרוני עם קובץ מצורף.
  - למדנו כיצד להגן על המחשב שלנו מפני וירוסים ומזיקים אחרים.
  - למדנו כיצד להגיע לאתר באמצעות כתובתו או באמצעות הקלדת שמו (Netex).
  - למדנו כיצד לחפש מידע באמצעות שימושוניס ופורטלים.

5.2 הצגת נושא הלימוד

⌚ זמן: 10 דק'

ב. **הצג שקופית מספר 3 – "שיעור מס' 7:**

חיפוש מידע באמצעות מנועי חיפוש ואינדקסים" והצג את נושא השיעור:

ג. **הצג שקופית מספר 4-6 – היכן נחפש? השקופיות הנ"ל מציגות מקרה של**

אדם שרוצה לטייל לחיפה – הוא יודע היכן למצוא באינטרנט מידע על תחבורה ומזג אויר. אך אינו יודע כיצד לאתר מידע על הדת הבהאית. בשיעורים הקודמים, למדנו כיצד להגיע לאתרים, באמצעות כתובתם או באמצעות ה netex. למדנו לאתר אתרים שאיננו יודעים על קיומם, באמצעות שימושונים ופורטלים. למדנו כיצד לאתר מידע נקודתי, בתוך מאגרי מידע. אולם, לעיתים, אנחנו מחפשים מידע נרחב יותר על נושא מסוים. אנחנו מעוניינים להחשף למגוון של מידע, ברמות שונות של פירוט והעמקה ומאספקטים שונים. איפה נחפש? בשאלה זו נעסוק בשיעור זה.

5.3 מטרות השיעור

⌚ זמן: 2 דק'

הצג שקופית 7 – "מטרות השיעור" והצג את מטרות השיעור.

בתום שיעור זה:

- תדעו כיצד לאתר מידע נרחב (לא נקודתי) באינטרנט. באמצעות אינדקסי אתרים ומנועי חיפוש.
- תדעו לחפש מידע בצורה מושכלת.
- תכירו את כוחו של האינטרנט בהרחבת הידע, הלמידה וההשכלה..

5.4 חיפוש מידע במנועי חיפוש - מבוא

⌚ זמן: 30 דק'

הצג שקופית 8 – " סיפור מהחיים " ספר בקצרה את הסיפור על אם לילד שמתקשה בלימודים ומורתו משערת שהוא דיסלקטי.

א. **הצג שקופית 9 – " מה אני מחפש? "** לפני שנתחיל בחיפוש מידע עלינו להבהיר לעצמנו מה בדיוק אנחנו מחפשים – כלומר, על אלו שאלות אנו רוצים לקבל מענה. אם לא נגדיר לעצמנו באופן ממוקד מה אנחנו רוצים לדעת, אנו עלולים ללכת לאיבוד בים של מידע, במשך שעות רבות, ובסופו של דבר לגלות שלא מצאנו מענה על השאלות שלנו.

ב. בשלב השני, עלינו להחליט באיזה טכניקות חיפוש נבחר. בדרך כלל שימוש במספר טכניקות, יניב את התוצאות הטובות ביותר. אחת הטכניקות המרכזיות היא שימוש במנועי חיפוש.

ג. **הצג שקופית 10 – " מנוע חיפוש "** היכנסו ל google.co.il. הסבר מהו מנוע חיפוש - מנוע חיפוש הוא כלי המאפשר לחפש מילה או צרוף מילים באתרי אינטרנט.

ד. כאשר אנו מחפשים מידע באמצעות מנועי חיפוש, חשוב להגדיר היטב את מילות החיפוש שלנו ולדעת כיצד מאייתים אותן.

ה. נבדוק מה יקרה שנחפש את המילה דיסלקציה ב Google – אחד ממנועי החיפוש המהירים והמתקדמים ביותר בעולם.

ו. הקלידו את המילה דיסלקסיה ובצעו חיפוש.

ז. הסבר את עמוד תוצאות החיפוש תוך שאתה מתייחס למרכיבים הבאים:

- מספר התוצאות שנתקבלו.
- מבנה התוצאות – שם העמוד, משפט או שניים רלוונטים, קישור לעמוד.
- הקישורים הממומנים (הסבר שמדובר בגופים שמשלמים לגוגל כדי להופיע בעמוד התוצאות ושבדרך כלל מדובר בגופים מסחריים).
- כיצד לבצע דיפדוף בתוצאות החיפוש.

ח. כיצד נדע לבחור מתוך רשימת התוצאות את העמודים שכדאי להיכנס אליהם?

הצג שקופיות 11-13 – " כיצד נחליט באיזה תוצאות חיפוש לבחור?"

- קראו את כותרת העמוד – אם המילה שחיפשנו מופיעה בכותרת, כנראה שמדובר בעמוד שעוסק בנושא.
  - קראו את הציטוט מתוך העמוד – אם בציטוט יש התייחסות למידע שאתם מחפשים, כדאי להיכנס אליו.
  - התייחסו למקור המידע, ושפטו אותו בהתאם לסוג המידע שאתם מחפשים.
- ט. תרגיל – בקש מהמשתתפים לגלוש לאתרים שבהם תמצאנה התשובות לשאלותיה של האם בסיפור המקרה ולכתוב את התשובות ולשמור את העמודים המתאימים במועדפים שלהם תחת ספריה חדשה "תרגיל דיסלקסיה". משך התרגיל 15 דקות.
- י. חזרו לעמוד הבית של גוגל. הוסיפו את גוגל למועדפים תחת ספריה חדשה "מנועי חיפוש ואינדקסים".

5.5 טיפים לחיפוש – הרחבת החיפוש

⌚ זמן: 20 דק'

- יא. הסבר כיצד מתבצע החיפוש במנוע חיפוש – החיפוש מתבצע אחר מילה, כפי שהיא הוקלדה על ידי המשתמש. כל עמוד בו מופיעה המילה דיסלקסיה יוצג. ברוב המקרים נקבל ברשימת התוצאות גם עמודים שאינם עוסקים ממש בדיסלקסיה, אלא עמודים המזכירים את המילה, בהקשרים אחרים לגמרי. אם נכתוב את המילה עם שגיאת כתיב, בכתוב חסר/מלא וכד' נגיע למספר שונה של תוצאות.
- יב. כעת, בצעו שוב את החיפוש, הפעם הקלידו בתיבת החיפוש את המילה "דיסלקציה" (האות צ' במקום האות ס') כמה תוצאות קיבלתם עכשיו?
- יג. נסו לחפש את המילה דיסלקציה באנגלית. כיצד תדעו איך כותבים את המילה דיסלקציה באנגלית?

י.ד. קיימות שתי שיטות:

- כתובו את המילה בעברית ב word, ולבחור באפשרות כלים <שפה> מילון. (אפשרות זו אינה אפקטיבית למילה דיסלקסיה משום שזו מילה שמקורה בלעז). הדגם את האפשרות על מילה אחרת.
- היכנסו ל start.co.il – ומצאו בו את מורפיקס. הסבר שמורפיקס הוא גם כלי לתרגום וגם מנוע חכם לחיפוש – החוכמה של מורפיקס, מתבטאת בכך שיש לו את היכולת לנתח את המילה שאנחנו מחפשים ולחפש גם דיסלקציה וגם דיסלקסיה, הטיות של המילה, מילים נרדפות וכד'. הקלידו את המילה דיסלקסיה. ולחצו על "תרגם". יתקבל התרגום לאנגלית ואפשרות מיידית לבצע חיפוש על המילה באנגלית בגוגל.
- טו. חזרו ל start ובצעו במורפיקס חיפוש למילה דיסלקסיה. שימו לב, שבתוצאות החיפוש נקבל גם אתרים בהם המילה רשומה כ"דיסלקציה".
- טז. בעמוד תוצאות החיפוש של מורפיקס, הסבר את סוגי החיפוש השונים שניתן לבצע באמצעות מורפיקס (מורפולוגי, מורחב, נרדפות, מחרוזת מדוייקת - שים לב, אם תמקם את העכבר מעל כל אחד מסוגי החיפוש, יופיע הסבר עליו).
- יז. ביצוע חיפוש בשפות נוספות – היכנס לעמוד הבית בגוגל ובחר ב"אפשרויות שפה" הצג את האפשרות לחיפוש בשפות אחרות ולממשק גוגל בשפות השונות.
- יח. בצעו חיפוש במספר מנועי חיפוש – היכנסו ל <http://www.start.co.il> הצג את אפשרויות החיפוש במספר מנועים או במנוע המשולב. (הוסיפו את stat למועדפים תחת הספרייה "מנועי חיפוש ואינדקסים").
- יט. **הצג שקופית 14 "טיפים לחיפוש – הרחבת החיפוש"**. וחזור על הטיפים לחיפוש שלמדנו עד כה.

5.6 צימצום תוצאות החיפוש

⌚ זמן: 15 דק'

לעיתים קרובות, כאשר אנו מבצעים חיפוש, אנו מקבלים מאות עד עשרות אלפי תוצאות. ואנו חשים כאילו אנו הולכים לאיבוד בים של מידע. כיצד נצמצם את תוצאות החיפוש כל שיתאימו למה שאנחנו מחפשים?
בצעו את הניסוי הבא – נאמר שאנחנו מחפשים מתכון לדג פורל עם חמאה ויין לבן.

- א. הקלידו בתיבת החיפוש של גוגל את המילים - מתכון דג פורל. כמה תוצאות קיבלתם? האם כל התוצאות רלוונטיות לכם?
- ב. כעת הקלידו בתיבת החיפוש של גוגל את המילים - מתכון "דג פורל" (גרשיים בסיס המילים דג פורל). כמה תוצאות קיבלתם?
- ג. בצעו חיפוש בתוך תוצאות - כתבו בתיבת ה"חיפוש בתוך תוצאות" את המילים חמאה ו"יין לבן". כמה תוצאות קיבלתם עכשיו.
- ד. חיפוש מתקדם: העזר באתר <http://i.1asphost.com/etzem/> כדי להסביר את החיפוש המתקדם. היכנס לעמוד חיפוש מתקדם והצג את הפונקציות המרכזיות.
  - כולל כל המילים.
  - עם הביטוי המדויק.
  - עם לפחות אחת מהמילים.
  - ללא המילים.
  - שפה.
  - תאריך.
  - מופעים.

הצג שקופית 15 "טיפים לחיפוש – מיקוד החיפוש". וחזור

על הטיפים לחיפוש שלמדנו עד כה.

5.7 משחק טריוויה

⌚ זמן: 30 דק'

בקש מהמשתתפים לפתוח את קובץ ה Word בשם trivia שבספריית החומרים של שיעור 7 ולשמור אותו בספריה האישית שלהם.
חלק בין המשתתפים את השאלות כל, שכל משתתף ינסה למצוא את התשובות ל 3-4 שאלות. הוסיפו לשאלון את השאלות שהכינו המשתתפים בבית.
לאחר 25 דקות בקש מהמשתתפים לשלוח אליך את הקובץ עם התשובות בדוא"ל.

5.8 אינדקסים

⌚ זמן: 30 דק'

הצג שקופית 17 "אינדקס אתרים". מנוע חיפוש מבצע חיפוש לפי מילה. כאשר אנו מבצעים חיפוש מסוג כזה, סביר להניח, שבתוצאות שתתקבלנה, נגלה הרבה קישורים, שאינם באמת עוסקים במידע שאנחנו מחפשים. דרך נוספת לבצע חיפוש של מידע היא להעזר באינדקסים.

- א. היכנס לאינדקס האתרים בעמוד הבית של [וואלה](#) – הסבר שאת האינדקסים בונים אנשים, שעוברים על עשרות אלפי אתרים ומסווגים אותם לפי הנושאים בהם הם עוסקים. דבר זה מבטיח לנו שכאשר אנחנו מחפשים נושא, רשימת האתרים שנקבל, אכן עוסקת בנושא זה.
- ב. הוסיפו את וואלה למועדפים תחת הספרייה "מנועי חיפוש ואינדקסים".
- ג. **הצג שקופית 18 " מה אני יכול ומה כדאי לי לעשות באינטרנט"**. נתמקד בלימודים. נאמר שאנחנו רוצים ללמוד שפה.
- ד. שאל את המשתתפים, תחת איזה קטגוריה נוכל למצוא מידע על לימודי שפה?
- ה. היכנס לקטגוריה [חינוך ומדע](#).
- ו. בצד ימין של המסך ישנו פרוט קטגוריות המשנה. היכנסו [לשפה](#). ובדקו איזה אתרים ניתן למצוא תחת קטגוריה זו. הסבר מה יש בעמוד התוצאות. התמקד בדברים הבאים:
- שם האתר וקישור לאתר.
  - מילות הסבר על האתר (הדגש שמילות ההסבר נכתבות ע"י עורכי האינדקס).
  - שפה, רייטינג וציון.

- ז. **הצג שקופית 19 " מה מציע לנו האינטרנט בתחום הלימודים וההשכלה?"**
- הסבר, את שלושת הדרכים בהם יכול האינטרנט לעזור לנו בתחום הלימודים וההשכלה.
- ח. תרגיל: מבין האתרים שנמצאו תחת הקטגוריה שפה באינדקס וואלה, בקש מהמשתתפים לבחור שפה שהם רוצים ללמוד ולמצא אתר של חברה המספקת קורסים רגילים ללימוד שפה הזו, ואתר של קורס מקוון.
- ט. היכנסו לאתר yahoo – הסבר שזהו אתר המספק שילוב של שיטות חיפוש: גם מנוע חיפוש (על טקסטים, תמונות ווידאו) וגם אינדקס אתרים גדול ואיכותי. הוסיפו את yahoo למועדפים תחת הספרייה "מנועי חיפוש ואינדקסים".

- י. נאמר שאנחנו מעונינים ללמוד ספרדית באמצעות האינטרנט (on line).
- יא. חפשו ב Web את המילה Spanish. כמה תוצאות קיבלתם?
- יב. חפשו ב Directory את המילה Spanish. היכנסו לקטגוריה Spanish Language, ואחר כך ל Lessons and Tutorials Online. היכנסו לכמה אתרים כדי לבדוק מה הם מציעים.
- יג. הכנסו לאתר <http://www.studyspanish.com/> ובחרו באפשרות free stuff כדי לחוות את אפשרות הלימוד באמצעות האינטרנט.

6 סיכום השיעור

זמן: 10 דק'

הצג שקופית מספר 20 – "עקרונות לחיפוש מידע באינטרנט"

- ✓ הגדירו לעצמכם מה אתם מחפשים, לפני תחילת החיפוש (אחרת תלכו לאיבוד).
- ✓ שלבו מספר טכניקות חיפוש:
  - מנועי חיפוש
  - אינדקסים
  - פורטלים
  - שימושוני
  - מילונים, תרגומונים ואנציקלופדיות
- ✓ נתקעתם? הרחיבו או מקדו את החיפוש שלכם.
- ✓ העזרו בקישורים מתוך אתרים שכבר מצאתם.

הצג שקופית מספר 21 – סיכום השיעור

- ✓ למדנו כיצד לבצע חיפוש במנועי חיפוש:
  - כיצד להגדיר את הדבר אותו אנו מחפשים.
  - כיצד להרחיב את החיפוש שלנו, כאשר התוצאות שקיבלנו אינן מספקות.
    - שאל את המשתתפים כיצד נרחיב את תוצאות החיפוש.
  - כיצד לצמצם את התוצאות שקיבלנו, כאשר הן רבות מדי ולא רלוונטיות.
    - שאל את המשתתפים כיצד נמקד את החיפוש.
- ✓ למדנו כיצד לחפש מידע באמצעות אינדקסים.
- ✓ למדנו כיצד האינטרנט יכול לתרום לנו בתחום ההשכלה והלימודים.

7 תרגילים לבית

- **הצג שקופית מספר 22 – מה עליכם לתרגל במהלך השבוע?**
חלק למשתתפים את דף כתובות האתרים בהם ביקרנו בשיעור האחרון, כדי שהם יוכלו לגלוש לאתרים אלו מהבית.
חלק למשתתפים את כתב החידה.
○ המשיכו להתאמן על חיפוש מידע באינטרנט - ענו על "כתב החידה".

8 התארגנות לקראת השיעור הבא

- קישור לשיעור הבא – בשיעור הבא נתמקד בנושא הרפואה. נלמד כיצד אנו יכולים להתייעץ עם מומחים באמצעות פורומים באינטרנט. הכינו שאלה או נושא שמעניינים אתכם.
- מדריך: במהלך השבוע תקבל תשובות לכתב החידה מהמשתתפים באמצעות הדוא"ל. התשובה הנכונה לכתב החידה היא "הגענו לשיעור שמונה". השב לכל המשתתפים ששולחים אליך תשובות.